

hodnutí o náhradě škody po vyřízení návrhu ministerstvem teprve slihuje. Dráha tedy jako dlužník o postupu vědomost měla (§ 1396 obč. zák.). Že nejde tu o nepostupitelný nárok, zejména ne o právo, které by bylo závislým na osobě poškozeného, jest samozřejmé a vyplývá to z ustanovení § 1493 obč. zák. Jde tu prostě o náhradu škody, vzešlé poškozením cizího majetku a požadavek takový možno zajisté beze všeho postoupiti osobě třetí jako každou jinou vznikuvší již pohledávku, ať je právní důvod vzniku jakýkoliv.

Čís. 1897.

Soud, vykonávající poručenskou moc pouze prozatímně (§ 183 nesp. říz.), není oprávněn, dáti povolení ku prodeji poručencova nemovitého majetku.

(Rozh. ze dne 4. října 1922, R II 360/22.)

Usnesení poručenského soudu, jímž schválen byl prodej nemovitostí poručenců, nedostalo se schválení nadřízeného soudu, jelikož jsou nezl. díky pokud se týče jejich otec, který bydlí ve Vídni, cizími příslušníky: není zde tudíž příslušnosti tuzemského soudu v této opatrovnické věci. Rekursní soud usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody.

Zemský soud odepřel schváliti dle § 109 j. n. odprodej pozemku, knihovně připsaného s právem substitučním a se zákazem zezení rovným dílem pěti nezl. dětem manželu Antonína a Rosalie Št-ových, Richardu, Josefíně, Antonínu, Hedvice a Waltrovi, kterýžto prodej povolil okresní soud v Břeclavě jakožto soud poručenský a opatrovnický usnesením ze dne 25. května 1922. Stížnosti proti usnesení zemského soudu, podané matkou nezletilců, vrchní zemský soud v Brně nevyhověl. Oba nižší soudy vycházejí souhlasně z názoru, že není zde příslušnosti tuzemských soudů v této opatrovnické záležitosti proto, že otec nezletilých manželských dětí, Antonín Št., jest příslušníkem cizího státu, že bydlí ve Vídni a že tudíž jeho nezletilé děti jsou cizími státními příslušníky. Vzhledem k tomu, že jde o záležitost řízení nesporného, dlužno matčinu dovolací stížnost posuzovati s hlediska § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. Dovolací stížnost jest neodůvodněna, neboť není předpokladu pro zrušení souhlasných rozhodnutí nižších soudů. O tom, že Antonín Št. v roce 1919 přesídlil z Břeclavy do Vídně, že tam bydlí trvale jako zříz-nec dráhy a že není příslušníkem Československého státu, není pochybnosti vzhledem ku prohlášení matky nezletilců Rosalie Št-ové, že její muž přísluší do W. v Rakousích, a že tam jest příslušna také ona a její děti, jakož i vzhledem k jejímu prohlášení v dovolací stížnosti, že učinila s dětmi patřičné kroky, aby byly uznány příslušníky Československé republiky. Odchodu Antonína Št-a z Břeclavy do Vídně předcházel soudní rozvod manželů a úprava majetkových poměrů nezl. jejich

děti smírem ze dne 27. února 1919, schváleným opatrovnickým okres. soudem v Břeclavi, kde měli oba manželé společné bydliště. Z pěti dětí těchto manželů jsou Richard a Josefina již zletilí, Antonín, Hedvika a Waltr nezletilí; Antonín jest na učení; u matky Rosalie Št-ové, která zůstala v Břeclavě, se zdržují toliko dvě nejmladší dívky, Hedvika a Waltra, ohledně nichž, nikoliv však ohledně nezl. Antonína, tím méně ohledně nezletilé tehdy ještě Josefiny, byl otec jejich, Antonín Št. zbaven otcovské moci usnesením okresního soudu v Břeclavě ze dne 19. května 1921. Žádné z těchto dvou okolností, totiž rozvodu manželství a zbavení otce moci otcovské, nelze přiznati takové důležitosti, aby bylo lze vyhověti dovolací stížnosti. Odchylně od ustanovení § 70 j. n. předpisuje § 71 j. n., že obecné sudiště otcovo sdílí i jeho manželské děti, podrobené jeho otcovské moci, a to, jak ministerstvo spravedlnosti k § 70 j. n. uvedlo, i tenkrát, když otec vzdal se svého pobytu v tuzemsku; pro opuštěnou manželku, jediné však pro ni, jest dle § 70 odstavec druhý j. n. obecným sudištěm místo jejího trvalého pobytu v tuzemsku, nikoliv však pro děti. Opatrovnictví, jehož se ujal okresní soud v Břeclavě nad majetkem nezl. dětí rozvedených manželů, nabylo přesídlením Antonína Št. z Břeclavy do Vídně a zanecháním dvou nezl. dětí v Břeclavě rázu toliko prozatimního podle ustanovení § 183 a 219 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., neboť zásada, že dlužno dokončiti věc tam, kde začala, neplatí, byla-li věc za projednání odňata tuzemské pravomoci (§ 29 j. n.), na což dlužno dle ustanovení § 28 poslední věty j. n. vzítí zřetel z úřední moci. Císařským nařízením ze dne 10. srpna 1914, čís. 208 ř. z., pokud se týče § 1 nařízení min. sprav. ze dne 11. srpna 1914, čís. 209 ř. z., dle nichž se přikazuje poručenská pravomoc také soudu dočasného pobytu nezletilců, byla stanovena rovněž jen prozatimní pravomoc opatrovnického soudu dle obdoby § 183 nesp. říz., která však neopravňuje prozatimní opatrovnický neb poručenský soud ku povolení úkonu, pro zájmy cizích nezletilců tak závažného, jako jest prodej jejich nemovitého majetku v tuzemsku. Okolnost, že byl Antonín Št. dva roky po svém odchodu z Břeclavy zbaven otcovské moci nad dvěma nezl. dětmi, jest bez významu. Uznal-li okresní soud v Břeclavě nutnou potřebu toho, aby pro nezletilé dívky Hedviku a Waltra a dokonce také pro nezl. Antonína, ačkoliv nad ním otcovská moc trvala dále, ustanovil poručníka, má i toto ustanovení ráz prozatimní, platící až do rozhodnutí cizozemského úřadu. Nelze přehlédnouti, že okresní soud v Břeclavě schválil prodej opatrovnický také ohledně zletilého Richarda Št-a, jemuž jako nepřítomnému ustanoven byl opatrovník k věci pouze za příčinou souhlasu s odprodejem jeho podílu na pozemku, ačkoliv nabyt zletilosti (4. února 1921) v cizině, kde se zdržoval a se nestal příslušníkem Československé republiky. Stejně má se věc s nezletilou Josefínou, která také nabytla již zletilosti (26. prosince 1921) a se zdržuje trvale ve Vídni, takže ani ohledně ní není třeba více schválení poručenského, jak to učinil okresní soud usnesením ze dne 25. května 1922, jímž schválil prodej pozemku p. č. 1289 vl. č. 790, ohledně nezl. Josefiny, Antonína, Hedviky a Waltra poručensky a ohledně nezvěstného Richarda opatrovnický. Schválením tímto překročil okresní soud v Břeclavě meze své příslušnosti a odpovídají proto souhlasná rozhodnutí obou nižších stolic úplně zákonu.